

Popis:

Za nejstarší farní a hřbitovní kostel v Telči je pokládán kostel sv. Ducha s románskou věží, která dnes návštěvníkům nabízí pěkný výhled na město a od léta 2018 i novou interaktivní expozici. Kostel se původně nacházel v areálu románského zeměpanského dvorce chráněného příkopem. Areál sloužil jako sídlo vilika (královského úředníka), případně jako zeměpanská celní stanice a kupecký dvůr. V písemných pramenech je jako opevněné sídlo poprvé zmiňován roku 1315.

Podrobný popis:

Pasáž z Vita Caroli, kde je v roce 1335 připomenut hrad (castrum), však může mít na mysli již hrad vznikající v té době na místě dnešního zámku. Po roce 1339 sloužilo sídlo u dnešní pozdně románské věže patrně ještě pánům z Hradce. V 50. letech 14. století se vyhrotily spory Jindřicha z Hradce s markrabětem Janem a králem Karlem IV., Telč byla záhy obležena a dobyta. Nejpozději bylo sídlo u románského kostela opuštěno po požáru města roku 1386. Jako jediný pozůstatek původního areálu se tak zachovala pouze 49 m vysoká věž z 1. poloviny 13. století. Z kostela, jenž k věži přiléhal, dodnes stojí pouze jeho západní průčelní zeď, společná s jednou stěnou věže. Kostel byl též pozdně románský, zřejmě jednolodní, přičemž jeho původní půdorys patrně kopíruje i dnešní stavba s výjimkou presbytáře, jehož půdorys je dnes již nejasný. Farní kostel pro Telč a okolí měl podobu panského tribunového kostela s věžní emporou. Datovaný hrob z roku 1250 potvrzuje i jeho stáří.

Současně s vedlejším špitálem byl na základech původního kostela postaven jako nový špitální kostel pozdně gotický. Ten je roku 1486 připomínán jako „nový kostel sv. Ducha u věže“. Podélná loď byla v půdorysu doplněna o polygonální závěr zaklenutý žebrovou hvězdicovou klenbou. K liturgickým účelům přestal být kostel používán od roku 1785. Věž byla v roce 1835 poškozena požárem a následně o jedno patro snížena. Ze statických důvodů byla též zadržena potrojná okna na východní a západní straně a osazeny věžní hodiny. Poškozenou barokní bání nahradila štíhlá novogotická helmice. V současné době kostel využívá farní sbor Českobratrské církve evangelické.

Region: Telčsko

Město: Telč

URL:

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°10'58.434"N, 15°27'16.443"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.1828983,15.4545675&z=12>

Obrázky:

